

SŁOWO

WILNO, Środa 13 lipca 1932 r.

Redakcja i Administracja, Wilno, Zamkowa 2, Otwarta od g. 9 do 4, Telefony: Redakcji — 17-52, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranię 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 90259, W sprzedaży detal, cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca, Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń do co rozmieszczenia ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszak.
DĄBROWICA (Pojeście) — Księgarnia K. Matynowskiego.
DUKSZTY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodźmierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HODONIE — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃC — Sklep tytoniowy — S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Matekaj.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIŚWIEŻ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jankowskiego.
NOWOGRODEK — ul. Mickiewicza 24, P. Jankowska.
N.-SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Nauk.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
STOLPCE — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. SWIECIANY — M. Lewin — Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 1.
WILEJKĄ POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, P. Jankowska.
WARSZAWA — Tow. Księgarski Kol. „Ruch”.

GENY OGŁOSZEN: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-jej i 3-jej gr. 40, za tekstem 15 gr. Komunikaty, oraz nadesłane, milimetry 50 gr. Kronika reklamowa milimetry 60 gr. W numerach świątecznych, oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowodnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

Lozanna W Niemczech trwają walki i rozruchy TELEGRAMY

MISTRZ NIEMIEC W AKROBACJI POWIETRZNEJ.

BERLIN, PAT. — We Wrocławiu odbyły się wczoraj 100 tysięcy widzów za wody lotnicze o tytuł mistrza Niemiec w akrobatyce powietrznej. Tytuł zdobył po raz trzeci pilot Fieseler.

WYBUCH ROPY.

WINNIPEG, PAT. — Z Montrealu donoszą o strasznym wybuchu ropy skutkiem którego zginęły — o ile dotąd ustalono — 24 osoby. W powidnie katastrofy był wybuch w cysternie statku „Cymbeline”, stojącego w suchym doku. Eksplozja rozdarła ściany statku i pałaca się ropa zaczęła się wylewać. Siła dalszych wybuchów rozbiła ściany doku i statek runął w wodę. Wśród ofiar największą jest robotnik portowy. Zginęło także 3 strażaków, w tym szef straży pożarnej Montrealu, oraz kilku marynarzy.

ZŁOTO Z GŁĘBIN OCEANU.

RZYM, PAT. — Dowiadujemy się, że część złota, przypadająca imprezie włoskiej, która wydobyla z głębi oceanu zatopione skarby, znajdujące się na pokładzie statku „Egypcie”, zostanie zakupiona przez Banca d'Italia. Część ta wynosi, o ile wiadomo, półtora tony złota, co przy cenie 10 tysięcy lirów za kilo, daje sumę 15 milionów lirów. Zakupione złoto powiększy rezerwy Banca d'Italia, którego londyński reprezentant Catania został upoważniony do zakupu.

SPADEK BEZROBOCIA.

WARSZAWA, PAT. — Według danych statystycznych liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUPP, wynosiła w dniu 9 lipca br. w całym państwie 240.170 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 4.687 osób.

WŁOSI O POLSKICH SPORTOWCACH.

RZYM, PAT. — W dziale sportowym znany dziennik włoski „La Tribuna” zamieścił fotografie Kusocińskiego i Weisówny, zaznaczając, że Kusociński jest pierwszym, któremu udało się pobić rekord Nurmiego. Weisówna — pisze dziennik włoski — jest bez konkurencji w rzucie dyskiem. Dziennik przypuszcza, że Polacy odegrają ogromną rolę na tegorocznej Olimpiadzie w Los Angeles.

ROZRUCHY W BRAZYLII.

BUENOS AIRES, PAT. Według wiadomości pochodzących z Brazylii Prezydent Vargas wysłał okręty wojenne w celu opanowania rozruchów.

KONFERENCJA W OTTAWIE.

LONDYN, PAT. Z Ottawy donoszą, że rząd kanadyjski ogłosił porządek dzienny konferencji ottawskiej. Porządek ten rozbiły jest na trzy główne rozdziały. Pierwszy rozdział dotyczy spraw ogólnych handlu i polityki tariffowej, oraz zarządzeń, któreby mogły pomóc handlowi wewnątrz imperjum. Drugi rozdział dotyczy spraw monetarnych i finansowych, zaś trzeci rozdział dotyczy spraw rokowań o traktaty handlowe. W pierwszym rozdziale głównym punktem są kwestje wzajemnych ulg tariffowych wewnątrz imperjum brytyjskiego, oraz kwestja stosunku do obcych państw na tle tych ulg i preferencji celnych.

DELEGACI LIGI NARODÓW W RUMUNJI.

BUKARESZT, PAT. Przybycie delegatów Ligi Narodów do Rumunii stało w związku z prośbą Rumunii o współpracę techniczną przy sanacji stosunków finansowych i zapewnieniu równowagi budżetowej, która jest konieczna dla utrzymania zaufania międzynarodowego jak warunków korzystania z akcji kredytowej, mającej ewentualnie wynikać z układu lozańskiego. Eksperci techniczni Ligi pracować będą w tym duchu. Chwilowo nie jest wywymana sprawa pożyczki Ligi dla Rumunii.

ECHA MANIFESTACJI WARSZAWSKIEJ.

BERLIN, PAT. Demonstracje antyniemieckie na pl. Marszałka Piłsudskiego w Warszawie odbyły się już echem w prasie niemieckiej różnych odcieni politycznych. I tak „Berliner Tageblatt”, donosząc o tej demonstracji w depeszy swego korespondenta, pisze, iż jest ona pierwszym wystąpieniem zorganizowanym pod hasłem manifestacji antyniemieckiej.

SIEDMNASTU ZABITYCH...

BERLIN, PAT. — Liczba ofiar niezliczonych zaburzeń politycznych w Niemczech wzrosła w ciągu ubiegłej nocy do 17 zabitych. Do tego dochodzą nowe ofiary podczas nowych starć, jakie miały miejsce ubiegłej doby, między innymi w Duesseldorfie. Narodowi socjaliści napadli na Reichsbannerowców, usiłując im zrywać odznaki organizacyjne. Doszło przy tym do strzelaniny, na skutek której 1 Reichsbannerowiec został ciężko ranny.

UNIwersYTET BERLINSKI ZAMKNIĘTY

BERLIN, PAT. — Na uniwersytecie berlińskim przyszło dzisiaj do nowych starć między studentami hitlerowskimi a republikaniskimi. Rektor zarządził zamknięcie uniwersytetu. Do starć doszło z tego powodu, że nieznani sprawcy po zrywaniu wstęgi z wieńców, jakie zostały w ubiegłą niedzielę złożone przez organizację studenckie pod pomnikiem poległych pod Langemark. Republikaniskie związki studenckie ogłosiły odezwę, występującą przeciwko pomawianiu ich o dopuszczenie się wzmiankowanego czynu.

NARADY

BERLIN, PAT. — Kanclerz Rzeszy v. Papen przyjął w dniu 12bm. wiceprzewodniczącego partii niemieckonarodowej Winterfeldta, który w związku z ostatnimi zaburzeniami ulicznymi w całej Rzeszy, zwrócił uwagę kanclerza na konieczność unormowania stosunków w Prusach przez powołanie rządowego komisarza Rzeszy. Prasa demokratyczna wyraża przekonanie, iż rząd Rzeszy nie ucieknie się do tego rodzaju zarządzenia, przed wyborami do Reichstagu.

Tragiczna śmierć Tomasza Bata

PRAGA, PAT. Właściciel wielkich fabryk samolotowych. Pilot zmarł natychmiast, za rym obowiązuje Tomasz Bata uległ wypadkowi Bata umarł wskutek odniesionych ran podczas transportu do szpitala.
PRAGA, PAT. Wypadek samolotowy, znanego przemyślowca wydarzył się o godzinie 6 rano. Samolot spadł gwałtownie z wysokości sześciuset metrów na lotnisko w Otrokowicach niedaleko Złinu zaledwie o kilkadziesiąt metrów od stacji do Szwajcarii. Bata zdecydował się na lot pomimo gesty mgły. Samolot jest całkowicie zniszczony i rozłamany na trzy części. Pilot zginął natychmiast Bata przewieziony do szpitala zmarł o godz. 9-jej.

PRAGA, PAT. Tragiczna śmierć przemyślowca Bata i wywarła w tutejszych kręgach bankowych wrażenie przynębiające. Niemniej uważają, że sytuacja finansowa oibryznych przedsiębiorstw Bata'y jest dobra i niema żadnych podstaw do niepokoju.

Strajki i ruch komunistyczny w Belgji

STRAJK W ZAGŁĘBIU WĘGLOWYM KOMUNISCI BELGIJSKY A MOSKWA I BERLIN.

BRUKSELA, PAT. U aresztowanych komunistów policja wykryła korespondencję prowadzoną z Moskwą i Berlinem, która dowodzi, że w Belgji miano zorganizować rewolucję. Szereg osób aresztowano również w Brukseli. PRZYJAZD KRÓLA ALBERTA.
BRUKSELA, PAT. Przybył tu wczoraj z wycieczki w Szwajcarii król Albert. Król natychmiast odbył szereg konferencji z ministrami na temat sytuacji w zagłębiu węglowym.

BRUKSELA, PAT. Sytuacja strajkowa w zagłębiu węglowym jest nadal poważna. Fabryki państwowe, elektrownie i ważne zakłady obsadzone zostały przez wojsko i żandarmery, które otrzymały rozkaz nie cofania się przed użyciem broni palnej. Cały szereg osob rannych poprzednio zmarło dziś w szpitalu. We wszystkich miejscowościach objętych strajkiem krąży samochody pancerne. Ostatni dzień, poza zagłębiami Charleroi miał przebieg spokojny.

PO KONFERENCJI W LOZANNIE

LOZANNA ZBLIŻYŁA ANGLJĘ DO FRANCJI I NIEMIEC.

LONDYN, PAT. — Dzisiejsze posiedzenie Izby Gmin otwarte zostało przy udziale bardzo licznej publiczności, która przybyła, aby wysłuchać oświadczenia Mac Donalda o konferencji w Lozannie.

Artykuł pierwszy — mówił Mac Donald — porozumienia lozańskie, kładzie kres reparacjom, co jest wielką korzyścią. Jeżeli którekolwiek państwo chce doprowadzić Europę do dobrobytu gospodarczego, to musi wyrwać zio z korzeniem. Stało się to w Lozannie. Zanim którekolwiek państwo chciało pertraktować z Ameryką, musiały narody europejskie rozpatrzyć swe własne sprawy, które nigdy dotąd nie były roztrząsane. Jeżeli Europa chce rozwiązać swe zagadnienia gospodarcze i finansowe, musi rozwiązać również swe zagadnienia polityczne. Rzesza niemiecka musi być z powrotem wciągnięta w krąg normalnych stosunków międzynarodowych a głos jej musi być wysłuchany, tak jak wysłuchane bywają głosy innych narodów, gdy są poważne, a odrzucane, gdy niemi nie są.

Z radością stwierdzić mogę — rzekł Mac Donald — że Lozanna zbliżyła nas do Francji, zbliżyła Francję do Niemiec,

zblżyła Francję i Niemcy do nas. Musimy zdobyć się na wysiłek, by zaradzić trudnościom obecnym, wspierając się wzajemnie.

Rząd brytyjski dalej współpracować będzie w tym kierunku i wyteży swe siły dla zapewnienia pokoju. Zadanie rozpoczęte w Lozannie, otworzyło nam nowe drogi, które są bardzo szerokie, proszę więc iść o jaknajszerszą aprobata dla prac moich kolegów i mojej własnej. (Oklaski).

NASTROJE W AMERYCE.
NOWY YORK, PAT. — „New York Times” donosi z Waszyngtonu, że w kongresie wzmaga się opozycja przeciwko jakiegokolwiek zmianie układów

Stanów Zjednoczonych z państwami wierzycielskimi w sprawie długów wojennych.

Senator Smoot miał się wyrazić w ten sposób: Europa przekroczyła granice przyzwoitości i drzwi do wszelkich rewizji są zamknięte. Stanom Zjednoczonym uczyniono międzynarodowy afront.

WASZYNGTON, PAT. — Sekretarz stanu Stimson ponownie złożył kategoryczne oświadczenie, iż przedstawiciele Stanów Zjednoczonych w Lozannie nie uczynili żadnego miarodajnego kroku w sprawie możliwej rewizji długów wojennych.

Olbrzymi pożar tartaku w WOROCHCIE

W nocy z 9 na 10 b.m. około g. 23,20 wybuchł w Worochcie w państwowym 5-gatowym tartaku pożar, który spowodował olbrzymie szkody, dochodzące sumy 2 milionów złotych. Spłonął tartak wraz ze składem drzewa. Mimo, że tartak leży na drodze do Woroniuki, a więc w znacznym oddaleniu od skupień willowych, pożar spowodował zrazu panikę i ścignął mimo późnej pory masy niespokojnych letników, zwłaszcza, że zastraszającą była luna, bijąca z miejsca wypadku.

W nocy z 9 na 10 b.m. około g. 23,20 wybuchł w Worochcie w państwowym 5-gatowym tartaku pożar, który spowodował olbrzymie szkody, dochodzące sumy 2 milionów złotych. Spłonął tartak wraz ze składem drzewa. Mimo, że tartak leży na drodze do Woroniuki, a więc w znacznym oddaleniu od skupień willowych, pożar spowodował zrazu panikę i ścignął mimo późnej pory masy niespokojnych letników, zwłaszcza, że zastraszającą była luna, bijąca z miejsca wypadku.

kich, ucałowanie przez Herriota Francuzki i Niemki, ten gest czułościwo-pacyfistyczny — wszystko to wskazuje, że nie ja się myliłem.
Zarzut o nieorientowaniu się podnoszę odważnie, bo niestety nie znajduję moi przeciwnicy, ani jednego taktu, w ostatnich czasach w historii francusko-niemiecko - polskich stosunków, któryby świadczył, że się pomylilem. Nie! niestety! — zawsze w swoich pesymistycznych przepowiedniach miałem rację „Głos Narodu” pisze:

„Pozostaje nam tylko montować blok państw, zainteresowanych w utrzymaniu status quo”.

Frazes idjotyczny! Przecież nic innego nie robimy od lat wielu, przecież właśnie nic innego nie potrafimy robić, jak montować ten blok, skutek jest ten, że wszyscy zapomnieli, iż rewidować traktat Wersalski można na innym jakimś punkcie, niż nasze terytorjum, skutek jest ten, że francusko - niemieckie stosunki zawsze ułożą się w końcu koń-

Pożar wybuchł w składzie drzewa, jak ogólnie tu przypuszczają z podpalenia. Zrazu zapaliły się stopy drzewa przetartego brusy. Zawiodła na całej linii sikawka tartaczna, ani pomogła pompa gminna, która z powodu braku fachowej obsługi odmówiła u samego już początku posłuszeństwa. Nic dziwnego, że pożar rozsił się, siając spustoszenie w składzie cennego drzewa i obejmując ogni stemi językami samą fabrykę.

czów przyjaźnie, czasem nawet z kalkulacjami, a nam proponują co innego — mianowicie nasze stosunki z Niemcami stają się coraz gorsze, a w nagrodę słyszemy coraz głośniejsze zdania we Francji, że rewizja granic jest konieczna.
Raz jeden zdawało się światu, że się „nożyce zamknęły”, że do rządów w Niemczech przyszedł gabinet tak samo antyfrancuski, jak antypolski nastrojony, a przedewszystkiem antybolszewicki. Był to właśnie gabinet v. Papena. Ale wykladało się to szybko v. Papen tak samo chce robić ugody z Francją, kosztem Polski. Myśmy zresztą tej okoliczności nie spostrzegli. Nas zajmowała okoliczność cokolwiek inna, ale oczywiście ważniejsza i naturalnie o wiele ważniejsza! Oburzało nas to, że v. Papen był podczas wojny oficerem pruskim, robiącym wywiad na terenie amerykańskim. Nie! oczywiście było to tak ważne, że należało o wszystkim zapomnieć. Cat.

W ODPOWIEDZI „Polonji” i „Głosowi Narodu”

Katowicka „Polonja” postawiła mi zarzut, że się nie orientuję w sprawach politycznych, o których piszę.

Jestem wileńskim, prowincjonalnym dziennikarzem. Nie mam tych możliwości przenikania do warsztatów polityki zagranicznej, które mają dziennikarze wielkich stolic. Wątpię jednak, aby chwila, którą wybrała „Polonja” dla sformułowania swego zarzutu, była dobrane wybraną.

A to choćby z takich powodów: Często mi się zdarzało przepowiadać, że narasta solidarność Europy wobec Ameryki. Pisałem to już od 1924 roku. Nie wiem, czy konferencja lozań-

ska wykazała, że ten mój pogląd był błędny.

A o to mniejsza. Mam lepszy przykład dla swojej ekskuzy. Oto w pierwszych dniach czerwca cała prasa polska, prócz mnie jednego, dosłownie ryczała: „Niemcy prowokują świat” a to z powodu nominacji v. Papena na kanclerza. Czytelnik - Polak, czytający tylko prasę swego kraju, łatwo mógł sobie wyrobić sąd, że Anglja, Ameryka, Francja przepędzą natychmiast v. Papena.

Ja jeden przestrzegałem: — „Nie upłyńcie dwóch miesięcy — pisałem — a Francuzi pogodzą się z v. Papenem”.

Tak się też stało. W dniu 4 czerwca, a więc sześć tygodni temu pisałem:

„Kto swoją politykę bazuje na konfliktach wewnętrznych - europejskich, na konflikcie Niemiec z innymi państwami Europy — ten przegra”.

Lozanna, skreślenie długów niemieckich

Przez cały czas konferencji lozańskie, prasa sowiecka dowodziła z tryumfem, że konferencja nie da rezultatów. Stanowisko prasy sowieckiej jest aż nadto zrozumiałe. Porozumienie rosyjsko - niemieckie w Rapallo nastąpiło pod parciem pretensji Francji w szczególności, a państw koalicyjnych w ogóle, do uzyskania reparacji od Niemiec. Miało wówczas uzyskać cyfry astronomiczne 135 miliardów złotych marek. Niemcy wobec tych pretensji i wobec tego, że była jeszcze tendencja postawienia ich poza nawias polityki europejskiej i nie uznawanie ich suwerenitetu, zawarły słynny traktat w Rapallo, którego zasadniczym pierwiastkiem była deklaracja o zrzeczeniu się pretensji przez obie strony. Locarno, wprowadzenie Niemiec do Rady Ligi Narodów, zniesienie reparacji, uznanie pełnego suwerenitetu Rzeszy Niemieckiej tak w sprawach finansowych, jak i w sprawie zbrojenia się — wszystko to odsuwa Niemcy od Rosji Sowieckiej. Po konferencji lozańskie, która skierowała repartycje obliczone na 68 miliardów złotych marek, płatnych w ciągu 37 lat, i ustanowiła tylko trzy miliardową spłatę bonów, przeznaczonych na odbudowę Europy, rozważa przedostatni czynnik zbliżenia się niemiecko - sowieckiego.

Konferencja lozańska wykazała zbliżenie się angielsko - włosko - niemieckie; nie zwróciło się ono przeciwko Francji ze względu na umiejętną politykę Herriota.

Obok antagonizmów gospodarczych poszczególnych państw, występuje pewna solidarność gospodarcza. Kryzys współczesny światowy jest w znacznej mierze uwarunkowany spłatami reparacyjnymi i długami międzysojuszniczymi. Można zarzucić, że w roku zeszytym i bieżącym było moratorium; repartycje więc i długi polityczne nie obciążały budżetów, a jednak kryzys się pogłębił. Pogłębił się, bo samo istnienie tych opłat, przewyższających współczesne siły finansowe wielu państw Europy, oiażyły na swobodnym ruchu kapitałów, na kredytach.

Obroty międzynarodowego handlu w 1930 r. były przeszło o 12 proc. mniejsze od tych obrotów w 1929 r. W 1931 i 1932 r. następuje dalszy spadek obrotów i obroty międzynarodowego handlu na początku 1932 r. są o 50 proc. mniejsze, niż z początkiem 1931 r. 16 państw europejskich podniosło w ostatnim roku taryfy celne i niezadawalając się tem, ustanowiły ograniczenia dewizowe, uniemożliwiające bez pozwolenia odnośnej waluty, nabycie zagranicznego towaru. Węgry, Austria, Bułgaria, Rumunia i Grecja nie są w stanie uiszczuć długów, zaciągniętych przy pomocy Ligi Narodów. Zewnętrzny handel Francji i Wielkiej Brytanji ulega bardzo silnej depresji.

Bilans handlowy Polski kuroczy się. Gdy obroty handlu zewnętrznego Polski w okresie 1926—30 r. wyniosły 5,1 miljarda złotych, obroty handlu zewnętrznego w 1931 r. spadły do 4,5 miljarda. W okresie 1926—30 rok, mieliśmy bierny bilans handlowy, w 1931 r. czynny na pół miljarda złotych, lecz czynność bilansu jest uwarunkowana znaczniejszym spadkiem przywozu niż wywozu. Zamechanie inwestycji, tak ważnej dla wzmocnienia naszej pozycji w międzynarodowej walce ekonomicznej i zmniejszenie konsumpcji, wywołało owe czynne bilansy handlowe. Gdy w uprzednim okresie mieliśmy przepływ kredytów, jakkolwiek mniejszy, niż inne państwa europejskie o tej samej sile gospodarczej, to w 1931 r. jak i w 1932 r. mamy wycofywanie kredytów tak znaczne, że nie możemy zrównoważyć strat dewizowych czynnym bilansem handlowym i mamy kuroczenie się obiegów.

Konjunktura gospodarcza Polski jest w wysokim stopniu uzależniona od kon-

unktury gospodarczej w Niemczech. Rzecz naturalna, bo nasze obroty z Niemcami stanowią około czwartej części naszych obrotów handlowych w ogóle, i gdy przeciętnie w okresie 1926—30 rok, wynosiły w przywozie 692 miliony zł., w wywozie 7,46 milj. zł., w 1931 roku — w przywozie 359, w wywozie 315 milionów złotych. Zmniejszyły się nasze obroty ze wszystkimi państwami środkowo - europejskimi, jak z Austrią, Czechosłowacją, Węgrami, Rumunją i Jugosławją. W bilansie handlowym tych państw Niemcy zajmują pierwsze miejsce i konjunktura Niemiec bezpośrednio na nie oddziaływa. — Rzecz charakterystyczna, że zaraz po konferencji podniósł się kurs polskiej pożyczki stabilizacyjnej na giełdzie londyńskiej. Jesteśmy też zainteresowani politycznie, gdyż wszystko to, co spaja Niemcy z Sowiekami, jest dla nas niebezpiecznym, a jak zaznaczyliśmy, uchwała konferencji lozańskie zmniejsza wspólność między temi dwoma państwami.

Mamy jeszcze drugie, bardzo ważne zjawisko gospodarczo - polityczne, wynikające z konferencji lozańskie. Jest to wspólny front Europy wobec Stanów Zjednoczonych. Jest to kategoryczne domaganie się państw europejskich zniesienia długów międzysojuszniczych.

Nastąpiła uchwała w sprawie przedłużenia moratorium dla długów wojennych. To nowe moratorium zawieszca, o ile chodzi o Polskę, spłaty rat rocznych w wysokości około 60 milionów złotych rocznie.

W Stanach Zjednoczonych, jednym z bardzo ważnych hasel wyborczych Roosevelta, kandydata na prezydenta partii demokratycznej, jest zniesienie długów sojuszniczych. Hasło to jest dziś popularne w Stanach Zjednoczonych. Ciężki kryzys gospodarczy, jaki doświadczają z 9 milionami bezrobotnych, wywołuje chęć rewizji dotychczasowych postulatów finansowych i gospodarczych Stanów Zjednoczonych. Gdy w długich prywatnych są zainteresowani amerykańscy obywatele, którzy subskrybowali tę lub ową pożyczkę i dziś cierpią z powodu ogólnego spadku kursu, to w wierzytelnościach politycznych, udzielonych przez rząd Stanów Zjednoczonych nie są zainteresowani bezpośrednio Długi te przyczyniają się do nierównomiernego rozmieszczenia złota, do famoźnawania sity importowej Europy, a więc do pogłębienia kryzysu. Jednocześnie występuje jako hasło wyborcze, zmniejszenie taryfy celnej Stanów Zjednoczonych. Występuje więc znówu czynnik likwidacji współczesnego kryzysu światowego gospodarczego.

„Niema pokoju politycznego bez pokoju gospodarczego, niema pokoju gospodarczego bez pokoju politycznego” — powiedział Herriot wykazując, że konferencja lozańskie wiedzie do odprężenia stosunków politycznych Europy.

Władysław Studnicki

Na odcinku gospodarczym

Nowe niebezpieczeństwo dla naszego eksportu produktów rolnych. Czechosłowackie ministerstwo rolnictwa opracowało projekt ustawy wprowadzającej monopol przywozu zboża, mąki, produktów przemysłowych, bydła, mięsa, tłuszczu, słoniny i masła. Przywóz wymienionych artykułów ma stanowić na przyszłość wyłączne uprawnienie państwa, które wykorzystywać będzie przy pomocy istniejącej już komisji do przywozu „zboża, wędliny za pośrednictwem międzyministerialnej komisji wydawania zezwoleń na przywóz bydła i mięsa. W sprawie tego projektu pisze „Przegląd Mięsny”:

„Jaki może być cel tego posunięcia rzędu czechosłowackiego? Napewno nie potrzeba wewnętrznego, nie sprawa organizacji produkcji krajowej, której w tej chwili od strony importu nie zagraża żadne niebezpieczeństwo. Wchodzi tu w grę niewątpliwie cel polityczno-handlowy, mający na widoku już to restrakcję importu dla uzyskania pewnych efektów w bilansie handlowym, już też zdobywanie korzystnych walorów negocjacyjnych, do tych, czy innych rokowań handlowych. Dla Polski większość z objętych zamierzonym monopolom artykułów, stanowi poważne obiekty eksportowe, dla których właśnie rynek czechosłowacki ze względu na swoją bliskość i układ koniunkturalny, odgrywać musi pierwszoplanową rolę.

Jeżeli zważyć, że już przedtem przed podwyższeniem cel autonomicznych Czechosłowacji uniemożliwiała nam wstęp na jej rynek z żywym towarem mięsnym, — przewidywać należałoby, że wprowadzenie monopolu przywozowego będzie wykorzystane przez naszego sąsiada do ataku przedwzrostem na nasz eksport.

Spadek konsumpcji a redukcja uposażeń urzędniczych. — Zanimiowana przez „Gazetę Handlową” ankieta w sprawie kryzysu konsumpcji niezbitnie dowiodła istnienie bliskiego przyczynowego związku między ostatnio zarządaną redukcją uposażeń urzędniczych a pogłębianiem się kryzysu konsumpcji. W niektórych branżach handlu notowane było skrócenie się obrotów, niezwłocznie po redukcji plac urzędniczych do 30 proc.

Współdzielenie przemysłu i handlu z rolnictwem. — Od czasu, kiedy w rządowej polityce gospodarczej rolnictwo zaczęło cieszyć się, oraz wraził się w oczach, tak, że nawet nastąpił moment, kiedy mówiono, że rząd prowadzi politykę prorolniczą — w stosunkach między sferami przemysłowo-handlowymi a rolniczymi zapanała pewna niechęć przy jednoczesnej pochopności do wzajemnego oskarżania się, co wyraz swój znajdowało w przebiegu różnych narad i konferencji. Przemysł i handel sceptycznie odnosił się do postulatów rolnictwa, upatrując w niektórych tych postulatów zamach na swoje interesy — i odwrotnie. Największe napięcie miało miejsce między 2 lata temu, kiedy ceny artykułów przemysłowych albo pozostawały bez zmiany, albo ulegały tylko pewnej nieznacznej zmianie, wówczas, gdy ceny produktów rolniczych spadały poniżej kosztów produkcji. Ta wzajemna nieufność jest zjawiskiem chorobliwym, powstałym na tle nienormalnych warunków kryzysowych. Utrudnia ona współdzielenie, bez którego nie jest do pomyslenia skuteczne zwalczanie skutków i przejawów kryzysu.

Na konferencji, która miała miejsce przed trzema tygodniami w ministerstwie przemysłu i handlu, minister Zarzycki wyraził, wobec przedstawiciel sfer rolniczych i handlowo-przemysłowych wyzwiał do współdziałania, podkreślając szkodliwość przeciwstawiania sobie interesów tych grup życia gospodarczego.

Na naszym terenie wileńskim, gdzie prze myśli jest mało rozwinięty niema tej niechęci wzajemnej. Raczej można mówić o współdziałaniu. Prezes Ludwik Chomicki wspominał na Zjeździe Lniarskim, który odbył się przed kilku dniami w Wilnie, że Wilńska Izba Przemysłowo-Handlowa inna może nazywać „Izbą rolniczą” — tak dalece idzie ona na spotkanie postulatów miejscowego rolnictwa.

Jakie podatki płatne są w lipcu? Przede wszystkim płatne są w lipcu zaległości, oraz raty podatkowe, oparte na odcrocnieniu lub rozłożeniu, dalej podatki, na które płatnicy dostali nakazy, z terminem płatności w lipcu.

Co do państwowego podatku od obrotu, to do 15 lipca winny być wpłacone odnośnie raty od obrotu osiągniętego w czerwcu 1932 r., przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat i przemysłowe od I do V kat., prowadzące prawidłowo księgi handlowe, oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

Do 15 lipca płatna też jest pierwsza kwartałna zaliczka podatku obrotowego za rok 1932.

Do 15 lipca płatna jest druga rata zryczałtowanego podatku od obrotu.

Katastrofa kolejowa na dworcu wileńskim

WILNO. — Przedwczoraj wieczorem na dworcu kolejowym w Wilnie zdarzyła się katastrofa kolejowa spowodowana przez kowala kolejowego Kazimierza Daniszewskiego.

W czasie przytaczania wagonów ze stacji towarowej do pociągu odchodzącego do Dukuś, Daniszewskiemu zaczęło się sprawdzić działalność zwrotnicy. W tym też celu wszedł on do budki sygnalizacyjnej i przelożył zwrotnicę bez wiedzy zwrotniczego Wład. Aścika, który wprawdzie był w budce, lecz nie zwrócił uwagi na Daniszewskiego. W momencie, gdy zwrotnicę krzyżował na kowala, ten momentalnie

przesunął zwrotnicę z powrotem. Było to jednak zapóźno, bowiem wagony już nadbiegły.

Trzy wagony wykoleiły się i zatarasowały 3 i 4 tor, ulegając uszkodzeniu. Wypadków z ludźmi na szczęście nie było.

W roku ubiegłym głoszono katastrofę pod Łapami spowodowaną jak wiadomo telegrafistą z Baciuł, Aścikiem. Nie należy jednak identyfikować z jego imiennikiem z Wilna, któremu również przytrafił się podobny wypadek.

Do Aścików koleje nie mają jakos szczęścia.

USTALANIE GRANICY Z ŁOTYSZAMI

Na odcinku Turmiony ostatnio przeprowadzone były narady granicznych komisji polsko-łotewskich w sprawie b. m.

KRONIKA

wileńska

Wschód słońca g. 3.30
Zachód słońca g. 20.20

SRODA
Dzień 13
Ankieta
Jutra
Bonawentury

Wodu braku komunikacji z miastem. Tow. Arbon nadesłało w związku z tem pismo do magistratu, z powiadomieniem że nie jest w stanie uruchomić tej linii. Nie wykuczone jest, że wprowadzenie komunikacji z Woikumpą będzie odne prywatnemu przedsiębiorcy.

— REGULAMIN RZEŹNI MIEJSKIEJ. Na skutek stanów zainteresowanych, miejska komisja gospodarcza zajęła się modyfikacją obecnie obowiązującego w rzeźni miejskiej regulaminu porządkowego i przystosowania go do obecnych warunków pracy.

— WYDAJNOŚĆ PRACY BEZROBOTNYCH. Kierownicy robót miejskich zgodnie stwierdzają, że wydajność pracy bezrobotnych zatrudnionych przy robotach ziemnych spadła ostatnio do minimum. Tłumaczyć to należy nieodpowiedniemi odżywianiem się bezrobotnych i upałami, które ostatnio bardzo dają się we znaki.

AKADEMICKA

— Z KOŁA PRAWNIKÓW STUD. U. S. B. Sekretariat Koła Prawników Stud. USB, (Zamkowa 11) podaje do wiadomości, że od dnia 13 bm. Biblioteka, sklepik i sekretariat są czynne we środy od godz. 13-tej do 14-tej. W tych godzinach udziela się wszelkich informacji nowowstępującym na wydział Prawa i Nauk Społecznych USB.

ROZNE

— Sprostowanie. Wobec dotkliwości zniesienia ustępu, dotyczącego akcji autobusów dalekobieżnych we wczorajszym „Człowieku” podajemy (o w brzmieniu):

„...A więc przedwzrostkiem chodziło o hasła i zaduch. Kiedyś dają się one najwięcej we znaki jak nie latem, kiedy ludzie chcą nie przebywając na świeżym powietrzu, a otknąć przez cały dzień otwarte! — Tymczasem, po kilkuletnim dławieniu, znowu obiecują się translokację stacji z placu Orszako-woiej dopiero na zime, kiedy i ruch autobusowy mniejszy i wspomniane wyżej dolegliwości mniej się dają we znaki.”

— Nowy zarząd Wil. T-wa Przeciwwir-gulicznego. Na walnym zebraniu członków Wileńskiego Towarzystwa Przeciwwirgulicznego w dniu 17-V 1932 roku dokonano wyborów Zarządu na rok 1932 — 33 w składzie następującym:

Dr. Wacław Bądziński — prezes i skarbnik, prof. dr. Stanisław Hiller — wiceprezes, dr. Zofia Kuncewicz — sekretarz, doc. dr. Stefan Bąginski — zastępca skarbnika, dr. Stefan Brokowski, inżynier August Przygodzki, p. Jadwiga Szelałowska — członkowie Zarządu.

Po za 6 członkami Zarządu, wybranymi na Walnym Zebraniu w dniu 17-V 1932 r. do Zarządu z głosem decydującym wchodzi:

MIRJESKA

— Lownik Łokuciewski. Do zebrania się Rady Miejskiej, tj. do dn. 21 b. m. łownik Łokuciewski otrzymał trop. Niech sobie odpocznie przed ciężką pracą, jaka go czeka za bezmał dwa tygodnie.

— Kurz na ulicach. — Odcinek jezdnii od Mostu Zielonego wzdłuż donia Zingera nie cieszy się widac względami policji (a szczególnie rozleniwionych stróżów) bowiem tumany kurzu unoszą się nadal w tym miejscu ku rozpaczy przechodniów.

— SIĘĆ PRADU ZMIENNEGO. Elektryczni miejska opracowała plan robót wprowadzenia prądu zmiennego na odcinku ul. Mickiewicza, począwszy od ul. 3 Maja do mostu Zwierzynieckiego.

— BRAK AUTOBUSÓW DO WOLOKUMPI. Właściciele lemisk z Woikumpji skarżą się na „Arbon”, z powodu

Do 15 lipca płatnym jest państwowy podatek od energii elektrycznej za czas od 10 do 30 czerwca 1932 r.

Do 20 lipca płatny jest państwowy podatek od energii elektrycznej za czas od 1-15 lipca 1932 r.

Do 15 lipca płatny jest państwowy podatek od uposażeń służbowych i rent, wyplaconych w ciągu miesiąca czerwca.

Do 15 lipca płatna jest zaliczka na nadzwyczajny podatek od niektórych zajęć zawodowych.

ny początkowo na Ukrainę, wraca 1 p. Leg. do Wilna podczas kontrofenzywy warszawskiej i osiada tu na stały garnizon w roku 1922.

„Musicie cierpieć Wilno, a Wilno musi was cierpieć” — wyrzekł bezapelacyjnie Marszałek Piłsudski — i tak się też dzieje, tylko słowo „cierpieć” należałoby zamienić czemś... ciepłszym.

Tyle drobnych wspomnień na każdy temat. Nie sposób ich utrwalić, nawet wiecznym piórem, nawet stenograficznie...

Koniec września Rok 1920. Po zajęciu Lidy śmiertelnie pomęczeni żołnierze leżą pokotem na ziemi. Przychodzi rozkaz wymarszu na Nowogródek i Mir. A wtedy z ziemi wznosi się jednogłosny skandowany okrzyk — My chcemy do Wilna!

Oficerowie znów na swój sposób manifestowali wileńskie sympatie. Wilno pada w roku 1920. Ogólne postanowienie: na znak żałoby nie golić sobie brody aż do czasu jego odzyskania! I wytrzymali! Z tej to epoki pochodzi zdjęcie trzech z ligi brodaczy. Tylko że niektórzy z tej ligi mieli wielki kłopot. Oto pomimo największych wysiłków z ich strony, brody za nich nie chciały ni rozsnąć. Z powodu...

Z tym wiekiem różnie bywało. Przecież major Lis-Kula, miał lat dwadzieścia kilka gdy został mianowany dowódcą 1 p.p. Leg. Nie sądzonym mi było objąć tego dowództwa. Postarałam się o to śmierć żołnierska. Co wobec tego mówić o młodszych szarach, o szeregowych? Dziecinny mi nieraz rękami chwytali karabiny. A jednakże potrafili maszerować do 80 km. na dobę, potrafili odbyć 327 km. w 9 dniach z walkami w międzyczasie. I to 40 proc. żołnierzy szło bez butów.

— Co tam mówić o tych butach! Przerywa pan pułkownik Wenda, to były początki kontrofenzywy w r. 1920. Polska była biedna. Nie my jedni szliśmy bez butów.

A wtedy nagle przypomina mi się wiersz Kiplinga „Buty, buty, buty, buty”... I wyobrażam sobie to solidne obuwie angielskich żołnierzy miarowo uderzające w marszu o ziemię. I przypomina mi się opowiadanie, że nawet w czasie huraganowego ognia na trancuskim froncie oficer angielski musiał mieć codziennie świeży kotnieryk, a żołnierz dnia by nie wytrzymał bez swego pudełka konserw z „corned beef”. A tutaj... na bosaka, a prowiant — pozał się Boże! Wogóle: „szkoda gadać” — jak brzmi tutejsze popularne powiedzonko...

W roku 1915 pułk toczył boje na Wołynie. Czeremosno, Kościuchówka, Sobieszycze, Jablonka, i 3-dniowy bój pod Kukłami, który wstawił całe Legiony, potem Kamieniucha, Wielki-Miedwież, Optowa, ciężkie boje odrotowe w czasie ofenzywy Brusilowa — Trojanówka, wreszcie Siłowicze nad Stochodem, gdzie oficerowie i szeregowcy pułku po raz pierwszy dnia 6-VIII 1916 zostali udekorowani krzyżem „za wierną służbę”. W końcu 1916 1 p.p. Leg. jest w Łomży, w 1917 w Zambrowie, później Pomiczówku i Modlinie. Wtedy to na rozkaz Komendy Legionów miał pułk złożyć 17 lipca 1917 roku sojuszniczą przysięgę. Po ogólnym odmowie królówiacy zostali wzięci do obozu jeńców do Szczypiorska i Beniaminowa. Resztę pułku przeniesiono w okolice Triestu. Tam kończy chwilkowo swe istnienie 1 pułk piechoty I Brygady Legionów, aby po upadku państw centralnych odrodzić się znów i wejść później w skład 1-ej Dywizji Legionów. Tu idzie szereg sławnych bojów o Wilno, Dyneburg, Kijów, Białystok, Grodno, Lidę.

Statystyka wykazuje, że niebezpieczeństwo oficerów poległych w bojach w stosunku do szeregowych, była zawsze podwójna. Ogółem do 1920 roku pa-

NIEPOTRZEBNI...

W województwie melduje się grupa ludzi. Wąskie plecy, wattle palce, inteligentne twarze, tu i tam binokle, okulary.

— Panowie?

— Delegacja BPU. — Bezrobotnych Pracowników Umysłowych.

— W sprawie?

— W imieniu wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych pracowników umysłowych prosimy *odnośnie* władze o zaliczenie bezrobotnych pracowników umysłowych do kategorii bezrobotnych pracowników fizycznych.

Zdumienie. Dlaczego? Czy ze względów sportowo - higienicznych? Chce się popracować na świeżym powietrzu, aby poszerzyć wąskie plecy i opalić wattle palce?

— Nie. Ze względów ekonomiczno-financeowych. Bezrobotny fizyczny ma prawo do czterech dni pracy odpowiednio wynagradzanej, bezrobotny zaś umysłowy zaledwie do pięciu dni — który zwykle zazykują w praktyce nie bywa.

O inteligenci! Umysłowej pracy dla was niema, do fizycznej nie nadajecie się. *Liszczycie ludzi*.

Dr. Antoni Borowski — naczelny lekarz T-wa i kierownik Poradni W.T.P., doc. dr. Stefan Bąginski — kierownik Stacji Opieki nad dzieckiem gruźliczym do lat 7-miu i przewodniczący Komitetu Propagandy Higieny, prof. dr. Wacław Jasiński — prezes Komitetu Szczęśliwego B.C.G. i członek zastępca Zarządu W.T.P.

— KOSZTY UTRZYMANIA. W ubiegłym miesiącu koszty utrzymania w Wilnie, jeżeli chodzi o opał i żywność, spadły o 3 procent. Inne artykuły utrzymały się na poziomie poprzednim.

— BIAŁOSTOCKIE TRUPY DLA WILNA. Prowadzone od dłuższego czasu trakcje Wydziału Anatomji USB z magistratem białostockim w sprawie dostarczenia trupów dla celów naukowych dły pomysłowe wyniki. Przejmując magistratu białostockiego zgadzilo się na dostarczanie zwłok. W związku z tem Zakład Anatomji przysłał już w drugiej połowie bm. do budowy specjalnego basenu dla przechowywania trupów.

— KARY REJESTRACYJNE. Referat wojskowy magistratu skierował do władz administracyjnych wnioski o ukaranie kilkunastu poborowych rocz 1904 — 1913 za nieprzebieżanie terminów rejestracji, meldunków i d.

— KĄPIELE W MIEJSCACH NIEBEZPIECZNYCH. Niesposób nie zwrócić uwagi na anomalny stan, jaki się wytworzył na Wilji w bież. sezonie letnim.

Miejsca przeznaczone do kąpiel, a więc pozostające pod stałym dozorem po liczni, nie są nawiedzone, natomiast całe tłumy kąpiących się obiegają brzozi Wilji na całej przestrzeni od wężenia wojskowego do Zakretu.

Dowodzą to po pierwsze, że miejsca zarezerwowane dla kąpiących nie są odwiedzane, następnie zaś, że nad kąpiący mi się niema nadzoru. Gdyby było inaczej niewidzialnybyś pływających pod mostem zielonym.

T-wo Św. Wincentego a Paulo zaświadcza że Kazimierz Imbrasowa jest uczciwa i ora cowała osoba, której mając bez pracy i która z 3-m dziećmi znalazła się w nędzy. Za 50 złotych Imbrasowa z dziećmi może wyjechać do Krosien, gdzie mieszka jej siostra, gotowa udzielić nieszczęśliwej rodzinie przysług, aby przetrwać najcięższy czas. Ale na podróż potrzeba 50 złotych.

50 ZŁOTYCH.

to jest suma, którą administracja naszego miasta mogłaby zdobyć, gdyby 50 osób na destalo po jednym złotym.

TEATR I MUZYKA

— „OD KANAPY... DO FOTEŁA”. Teatr Lutnia dziś w srode 13 lipca niezczynnny z powodu wyjazdu zespołu na występy do Drusieniek z sztuki „Od kanapy... do fotela”.

Jutro w czwartek 14 bm. o godz. 8.15 w teatrze Lutnia przedostatni raz wesoła, szampańska komedia „Od kanapy... do fotela”.

— POLACY W AMERYCE” w Bernardynce. Dziś w srode 13 lipca o godz. 8.15 przedstawienie „Polacy w Ameryce” zakupione dla wojska.

Jutro w czwartek 14 bm. o godz. 8.15 po raz ostatni wesoła opетка „Polacy w Ameryce”, ciesząca się wciąż dużym powodzeniem. Sztuka przedstawia przeżycia i przygody polskich emigrantów na nowym ładzie. Humor, muzyka, śpiew dopiełniają całość.

— OPERA „CYRULIK SEWILSKI” na wolnym powietrzu w muszli parku sportowego im. Żeligowskiego. Dziś, w srode 13 bm., wobec ogromnego powodzenia, powtórzenie pełnej szampańskiego humoru, świetnej opery komediowej, z gościami występnymi M. Martinięmska opery wrońskiej, A. Kopełowskiego — barytona opery katowickiej, i S. Narocz — Nowickiego — tenora opery katowickiej, oraz wbylnych sil miejscowych z E. Igdał i prof. A. Ludwigiem w partii tytulowej na czole. Początek o g. 8.30 wiecz. Kasa czynna od godz. 5-tej po południu.

ANONS! Jutro koncert symfoniczny pod dyr. pierwszego dyryg. opery warszawskiej, prof. *Walerego Bortolotta*.

— WYSTĘPY TEATRU RYSKIEGO W WILNIE. Pod koniec b. tygodnia zjeżdża do Wilna rosyjski teatr z Ryzki, który w powrotnej drodze z Rumunji, gdzie bawil przez dłuższy czas na różnorodnych występach, zatrzyma się w naszym mieście i w piątek 15, sobotę 16, niedzielę 17 i w poniedziałek 18 lipca da cztery przedstawienia w teatrze letnim w Bernardynce. W piątek ukaże się sztuka Ostrowskiego pod tytułem „Winnia bez winy”, sobota „Śliska dorga” Dymowa, niedziela „Zabilem” Rostand'a i w poniedziałek ostatnie przedstawienie pt. „Jesienne skrzyżce” Sumczewa. Ceny miejsc specjalne. Zniżki nieważne.

CO GRAJĄ W KINACH?

HELIOS — „Spor o sierżanta Griszę”.

KASYNO — „W pogoni za milionami”.

PAN — „Djabel”.

WYPADKI I KRADZIEŻE

— FAŁSZYWY STEMPEL DO MIEŚA. — Kochanowski Witold, rezydent dozoru Magistratu m. Wilna, w czasie kontroli straganu mięsnego na rynku drzewnym, należącego do Lewina Chackiela (Nowogrodzka 28) ujawnił fałszywą pieczęć z napisem „Rzeźnia miejska Wilno”, oraz tuż stojący do odstemplowania mięsa. Fałszywą pieczęć zakwestjonowano.

— OKRADLI KĄPIĄCEGO SIĘ. Lokuciewskiemu Włodz. (Połocka 5), w czasie kąpania się, z nad rzeki Wilenki koło Łosenisk, zostało skradzione ubranie, oraz aparat fotograficzny, łącznej wartości 500 zł.

— ŚLIŹCZA ZŁODZIEJKI. W dn. 11 bm. z niezamkniętego mieszkanca domu Nr. 22 przy ul. Niemieckiej, na szkole Bunimowiczowej Geni została dokona kradzież gotówki, w sumie 333 zł. Ustalono, iż kradzieży tej dokonała służąca Dawidowiczówna Karolina (Sofjaniki 7), która po kradzieży zbiegła.

Również Ławrynowiczowej Judyćce, zam. w sołw. Grymaliówka (teren 4 komisarjatu), z niezamkniętego mieszkanca skradziono 2 obrączki złote, 2 pary kolczyków oraz 50 zł. gotówki, łącznej straty 200 zł. Kradzieży tej dokonał służący poszkodowanej Kłio Grzegorz, który po kradzieży zbiegł.

— W RODZINIE. Pawłowskiemu Franciszkowi (Antokolska 140), skradziono z mieszkania rower wartości 130 zł. Dokonał tego brat mordercy Pawłowski Witold (Antokolska 140), który po kradzieży zbiegł.

— SAMOBÓJSTWO UCZNIA. — W majątku Bulkowo gm. świrskiej, wystrzałem z rewolweru w skroń odebrał sobie życie 15-letni uczeń Witold Orłowicz. Powody samobójstwa — złe postępy w nauce.

— NISZCZYLI WŁASNY BUDYNEK. — Pod Dziśnią aresztowano Kula Grzegorza, który położył pod stojący w jego wozie pojazd 500 szpanduzia budynku. Kufak zamierzał spowodować wypadek celem otrzymania asekuracji.

— Z POGRANICZA

— KOLONIZACJA GRANICY. — Podróżni przybyli pociągami z Moskwy do Stołpców opowiadają, że w czasie ich przejazdu na szlaku Smolewicz — Mińsk widzieli na bocznych linjach kilka pociągów towarowych, przepelnionych chłopami z okręgów Mińszczyzny. Chłopi z rodzinami są wysiedleni do okręgów Nadwołzańskich i Astrachanskich.

Wiadomość ta znajduje potwierdzenie nie wiadomości notowanej u nas przed miesiącem, o mającym nastąpić wysiedlenie 5 tys. mieszkańców pogranicza polskiego, by na miejsce ich osiedlić b. wojskowych armji czerwonej. Do chwili obecnej w pogranicznych okręgach Mińszczyzny osiedlono już przeszło 2000 krasnoarmiejców.

— SPŁONĘŁA BARKA SOWIECKA. W ubiegłą sobotę spłonęła barka sowiecka, należona do armji i artykulami żywnościowymi, przeznaczoną dla I rejonu strazy granicznej sowieckiej. Pożar nastąpił około miejscowości Piotrowe, oddalony o kilkanaście kilometrów od Dziśnia.

Doskonały system współpracy wojskowo-cywilnej. Obie strony powinny być zadowolone.

Pułk zamierza też wybudować dużą świetlicę, bo obecna gospoda żołnierska nie wystarcza na jego potrzeby. Odbywają się tam okolicznościowe pogadanki, jest radio z głośnikami, herbata, czasopisma, gry i zabawy. Jest też pułk szczęśliwym posiadaczem aparatu filmowego i latarni projekcyjnej. Wszystko to zdobywa się własnymi siłami pułku. Biały Krzyż dziwnie obojętnie siedzi sobie z boku i nie wtrąca się w te sprawy, będące przeciw jego zadaniem.

Spółdzielnia pułkowa, której członkami są wszyscy oficerowie i podoficerowie zawodowi — jest oparta na zasadzie samowystarczalności. Zaopatrjuje tedy w artykuły pierwszej potrzeby wojskowych i ich rodziny i wytrwale towarzyszy pułkowi w jego wszystkich wędrówkach.

— Tę mniej więcej wszystko? Napewno nie, ale trudno... ramki artykułu, każdy wie...

Wychodzimy z gabinetu dowódcy pułku. Na widok pułkownika staje na baczność młodociany harcerzyk. Kto to?

Ano, „dziecko pułku” — jest tych dzieci sporo garstka, bo aż dwie drużyny harcerekie żeńska i męska. Króla Bolestawa Chrobrego. Pułk otacza je opieką iście ojcowską, wysyła na obozy wędrownie, daje mundur, sprzęt harcerski, różne pomoce.

To też trzeba urzęć, jakimi oczyma patrzy w dowódcę pułku harcerzyk, meldując mu się przed wyjazdem. Pod wrażeniem tego wernego, rozjasnionego spojżenia, upuszczamy koszarzy im. Marszałka Piłsudskiego. L.

Życzliwość na ulicy

Każdy przechodzień może się znaleźć w takiej sytuacji na ulicy, kiedy się zagapi. To znaczy: albo stanie wzdumieniu i podziwie, albo postąpi kilka kroków i odwrócić wtył głową. W takiej chwili łatwo wpadnie na człowieka, idącego na przeciwko. Jeśli to się dzieje na jednej z ulic Wilna, zagapiony człowiek usłyszy coś w rodzaju: psiałkrew czy bałwan, wy mamrotane dość niewyraźnie, lub też wyraźnie a głośno:

— Oczu pan nie ma, czy co?

Istotnie, w danym momencie nie ma się oczu, są one bowiem zwrócone całkiem gdzieś indziej. Może za tą piękną kobietą, która nas właśnie minęła. Ale ten naprzeciwnik miał oczy. Mógłby właśnie zrobić krok w bok i człowiek nie wpadłby na niego. Wpadłby na latarnię na kiosk, na ścianę. Miałby do siebie pretensje i nauczyć na przyszłość.

Ale ten naprzeciwnik — *szczerze mówiąc* — widział, że człowiek wpadnie na niego i czekał tej chwili, aby ułtyć sobie zapożyczoną psiałkrew. Może właśnie szedł płacić podatek.

Tak — w dziewięćdziesiątych wypadkach na sto — rozegrałby się sytuacja w Wilnie. Albowiem przechodnie nie są tu dla siebie życzliwie uposobieni.

Gdzieś indziej — powiedzmy: w Paryżu, w Wiedniu czy w Rzymie — gdy zagapimy się, wpadasz na kogo. Nie, jeśli ten ktoś widzi, że wpadasz — chwy ci się wpiół ze śmiechem i zawoła nam przykład tak:

— Ma pan rację, ta kobieta jest przepiękna!

Powie tak, choćby szedł płacić wszystkie podatki z dziesięćdziesiątmi procentami.

Gdy zaś i on był zagapiony i wpadłszy razem na siebie, nie pozostaje nic innego, jak roześmiać się jednocześnie z przypadkiem, który wszak wydarzył się może każdemu człowiekowi.

W ten sposób — w dziewięćdziesiątych wypadkach na sto — rozegrałaby się sytuacja w Paryżu czy w Wiedniu. Albowiem przechodnie są tam dla siebie przezwicznie życzliwie uposobieni.

Gdy przechodzisz przez jezdnię na Zamkowej i podjeżdża właśnie stępa jedyna senna dorożka — uciekaj! Dorożkarz umyślnie podtemie konia, byś musiał uskoknąć na bok. Uczyni to, abyś znał mowes przed zwoszyscykiem. Dorożkarz bowiem i szofer wileński nie są naogół życzliwi przechodniom, z wyjątkiem tych, których wiozą.

Gdy wszakże przedzierasz się przez zawrotny pod automobili na placach paryskich albo i berlińskich, możesz być pewny, że żaden szofer nie zdwozerjontuje się naумыślnie rykiem nad uchem; przeciwnie, ominie cię lekko złyty, lub w krytycznym momencie przystanie. Szoferowie bowiem gdzieś indziej bywają naogół życzliwi przechodniom, nawet tym, których wie wiozą.

Czołg zdobyty w Zytomierzu; maj 1920 r.

człucha, nawet wtedy, gdy wokół cofały się całe rozbite korpusy.

— Chcielibyśmy też usłyszeć coś niecoś o życiu pokojowym pułku. Wiadziemy na ścianach tyle dyplomów, tyle nagród rozsiano się dumnie za szkłem w gablocie. To pewnie za mężne czyny na polu sportowym?

Okazuje się, że przy wydatnym poparciu dowódcy pułki wszelkie gądzie

pułkowa fabryka nart — tylko trenować! To też pułk tak się wytrenował, iż zespół jego chwycił sobie w roku 1931 tytuł Mistrza Armji — a pamiętajmy, że w zawodach o mistrzostwo brały udział pułki górskie. Sporo żołnierzy zdobyło też sobie odznaczkę Polskiego Związku Narciarskiego. Pozatem żołnierze chętnie uprawiają gry sportowe i lekką atletykę.

— No, a tenis? — pytamy.

O, kort tenisowy tłumnie jest oblegany przez miłe panie pułkowe i młodzież oficerską... do lat 35 — spiesznie dodaje nasz informator por. Malec. — Ale naszą chlubą sportową jest ppor. Morzkowski Ignaś. W roku ubiegłym zajął w pięcioboju oficerskim I miejsce nie tylko w pułku, ale w Okręgu, a nawet w całej armji, a że i w tym roku jest również w nieczorszej formie — są znaki na ziemi i na niebie, że będziemy mu mogli znówu winszować.

— A jak stoja sprawy oświatowe? Czy wymagany jest wszechstronne żołnierz, gimnastuje sobie także i muszkieterem?

— Naturalnie. Jest szkoła początkowa żołnierska i rocznie do 500 żołnierzy otrzymuje świadectwa. Analizaci poca się nad literami i mierz daję się słyszeć ciężkie westchnienie wiejskiego rekruta — wolej, cztery dni drzewo rabać, jak dwie litery napisać! — ale naogół bardzo mały procent odpada przy egzaminach. W zeszłym roku powstał z inicjatywy dowódcy pułku kurs 7-mio oddziałowej szkoły powsz. dla podoficerów, od jensieni zaś mamy zamiar zaangażować uczniów starszych klas gimnazjalnych, aby nauczał żołnierzy, w im damy nadzieję do kwatery i utrzymanie.

SPORT

Wioślarze wileńscy w świetle ostatnich regat w Trokach

Nawiązując do obszernego sprawozdania z ubiegłych regat w Trokach, jakie podaliśmy w poniedziałkowym nrze „Słowa”, chcielibyśmy poświęcić jeszcze kilka słów specjalnie klubom wileńskim.

Przedewszystkiem nie podobna pominąć milczeniem gwałtownego spadku formy, jaki od ubiegłego roku nastąpił wśród wioślarzy czolowego klubu wileńskiego w Wilnie, a mianowicie Wil. Tow. Wioślarskiego. Poza biegiem dwójek wioślarskich, w którym wygrała para J. Nieciecki i T. Bobrowski, osady tego klubu nie zajęły w innych biegach żadnego pierwszego miejsca i przychodzili do mety przeważnie ostatnie.

Być może, że są to skutki braku odpowiedniego treningu, jakim odznaczali się chociażby wioślarze z Warszawy i Grodna.

Tak samo słabą formę i wyraźną nie dyspozycję wykazali zawodnicy „Pogoni”, którzy nie potrafili nawet zdobyć dla swych barw żadnego punktu.

Na czoło natomiast wioślarzy wileńskich wybili się podczas regat w Trokach zawodnicy klubów wojskowych, a przedewszystkiem 3 Bacnu saperów, którzy w ogólnej punktacji zajęli drugie miejsce po warszawskiej „Syrenie”.

W wioślarzy tego klubu dało się zauważyć: znaczne postępy techniczne, doskonałe przygotowanie się do zawodów, a co najważniejsze, ogromną chęć zwycięstwa.

Szczególne świetnie prezentował się czolowy zawodnik tego klubu p. Witkowski, któremu nie sądzono jednak było wykazać swych zdolności przy konkurencji, gdyż jedyny jego przeciwnik, J. Bandrowski z K. W. „Włosa” nie przyjechał i Witkowski zmuszony został zjechać ter walkowerem.

Również świetnie zaprezentował się beniaminek klubów wileńskich 3 pac, którego czwórka A. Karasiewicz, M. Niokolajewicz, S. Konarzewski i C. Mroz, przy współzawodniczym sterniku L. Witkowskiego, zdobywa pierwsze miejsce w silnej konkurencji osad wojskowych.

AZS, wysłał na regaty największą ilość zawodników, jednak wbrew przewidywaniom, nie odniósł poważniejszego sukcesu, zadowalniając się w ogólnej punktacji czwartym miejscem.

Wreszcie o Policyjnym Klubie Sportowym dałoby się powiedzieć jedno, że mając tak dobry materiał, zdołał on przy należytnym treningu zdobyć w przyszłych zawodach więcej niż 3 i pół punktu.

Podobnie któraś z osad, prowadzących z Wilna i mająca obfite rozgałęzienia w postaci dróg bocznych, jakie są nieodzownym warunkiem podobnej imprezy motocyklowej.

Wymaga jednak od nich nieślada wytrzymałości i opanowania maszyny.

Pozatem świadczy ona jeszcze o ruchliwości wspomnianego stowarzyszenia, które w r. b. urządziło już dla swych członków kilka rajdów na dłuższej trasie, obecnie zaś przygotowuje się do wielkiego rajdu okręgowego Wilno — Lida — Grodna — Wilno, jaki ma się odbyć w dniu 24 bm.

Trasa pogoni za lilem nie została jeszcze ustalona, będzie jednak nią praw

Wymaga jednak od nich nieślada wytrzymałości i opanowania maszyny.

Pozatem świadczy ona jeszcze o ruchliwości wspomnianego stowarzyszenia, które w r. b. urządziło już dla swych członków kilka rajdów na dłuższej trasie, obecnie zaś przygotowuje się do wielkiego rajdu okręgowego Wilno — Lida — Grodna — Wilno, jaki ma się odbyć w dniu 24 bm.

Trasa pogoni za lilem nie została jeszcze ustalona, będzie jednak nią praw

Pogoni za lilem w stowarzyszeniu Cyklistów i Motorzystów

W najbliższych dniach Stowarzyszenie Cyklistów i Motorzystów w Wilnie, organizując tak zwaną pogoni za lilem.

Impreza ta przedstawia się z punktu widzenia sportowego nadzwyczaj ciekawie i dostarcza biorącym w niej udział kierowcom moc wrażeń.

Wymaga jednak od nich nieślada wytrzymałości i opanowania maszyny.

Pozatem świadczy ona jeszcze o ruchliwości wspomnianego stowarzyszenia, które w r. b. urządziło już dla swych członków kilka rajdów na dłuższej trasie, obecnie zaś przygotowuje się do wielkiego rajdu okręgowego Wilno — Lida — Grodna — Wilno, jaki ma się odbyć w dniu 24 bm.

Trasa pogoni za lilem nie została jeszcze ustalona, będzie jednak nią praw

Wymaga jednak od nich nieślada wytrzymałości i opanowania maszyny.

Pozatem świadczy ona jeszcze o ruchliwości wspomnianego stowarzyszenia, które w r. b. urządziło już dla swych członków kilka rajdów na dłuższej trasie, obecnie zaś przygotowuje się do wielkiego rajdu okręgowego Wilno — Lida — Grodna — Wilno, jaki ma się odbyć w dniu 24 bm.

Trasa pogoni za lilem nie została jeszcze ustalona, będzie jednak nią praw

ILE ZARABIAJĄ BOKSERZY SPORTU

Fantastyczne dochody mistrzów Boks i Tenisu

Nieskończenie wielka jest armia sportowców na świecie. Zawodnicy tworzą w tej armii tylko drobną część ludzi. Sława światowa i majątek przypadają w udziale tylko niewielu z nich. Świat uznaje tylko najwyższe wyczyny i płaci tylko za nie złotem.

Największym i najintrańszszym finansowo przedsięwzięciem sportowców są matche bokserskie. Światowy mistrz boks, Niemiec, Szmeling, otrzymał za match w ubiegłym roku 230,000 dolarów. Ale to jest nie wobec sumy 900,000 dolarów, jaką otrzymał mistrz boks, Tunney w matchu przeciw Jackowi Dempseyowi w r. 1927 w Chicago. Oibrzymi majątek zdobył również na matchach bokserskich Jack Dempsey. Stracił go potem częściowo na nieszczyśliwych spekulacjach. Nie trzeba przytem zapominać, że uprawianie sportu bokserskiego zawodowo jest bardzo kosztowne.

Duże sumy zarabiał również w Ameryce ulubieniec publiczności w grze w baseball Babe Ruth. Dochody jego roczne wyniosły 100,000 dolarów. Wiele zarabiał mistrz tenisa Tilden, a znana światowej sławy tenisistka francuska Suzanne Leglen pobierała 75,000 dolarów za półroczne tournée. Znany pływak niemiecki Vierkrötter otrzymał 25,000 dolarów za zwycięstwo w maratońskich zawodach pływackich na jeziorze Ontario. Ładne pieniądze zbierał znany tenisista Karol Koželuch, który zarabiał rocznie 80 — 90,000 szylingów (około 100,000 złotych). Przed kilku laty jeden match w Berlinie przyniósł mu 20,000 złotych dochodu.

W hokeju na lodzie zarabiają w Ameryce niektórzy mistrzowie po 1,500 dolarów miesięcznie. Footballiści zarabiają znacznie mniej.

W Anglii wynosi najwyższe honorarium 5 do 8 funtów szterlingów tygodniowo. Ponadto można zarobić premję w wysokości 6 funtów miesięcznie. Najwięcej z footballistów zarabiał hiszpański bramkarz Zamora, który kazał sobie płać 25,000 szylingów (około 30,000 złotych) za match, a zarabiał miesięcznie około 8,000,000 złotych. Gdyby w Hiszpanii zaprowadzono graczy zawodowych, Zamora otrzymałby tylko 3,000 złotych miesięcznie. Daleko w tyle pozostają gracze w piłkę nożną innych krajów z swoimi skromnymi zarobkami po 400 złotych miesięcznie lub po 30 lub 20 złotych od matchu. Jest to już najwyższa klasa zarobkowa w sporcie.

Wymaga jednak od nich nieślada wytrzymałości i opanowania maszyny.

Pozatem świadczy ona jeszcze o ruchliwości wspomnianego stowarzyszenia, które w r. b. urządziło już dla swych członków kilka rajdów na dłuższej trasie, obecnie zaś przygotowuje się do wielkiego rajdu okręgowego Wilno — Lida — Grodna — Wilno, jaki ma się odbyć w dniu 24 bm.

Trasa pogoni za lilem nie została jeszcze ustalona, będzie jednak nią praw

RADJO W AMERYCE

Radio w Ameryce powstało i rozwinęło się dzięki inicjatywie prywatnej. W początkach swoich wywalało to chaos, spowodowany nadmierną ilością stacji nadawczych, wzajemnie sobie przeszkadzających. Na pomoc przyszedł jednak rząd, powołując do życia urzędową komisję radiową, która uporać się miała z nadmierną ilością stacji nadawczych, ustalając zasady korzystania z eteru dla celów radiowych. Wywalało to z drugiej strony pewien odruch łączności pomiędzy oddzielnymi stacjami nadawczymi i w rezultacie powstały dwa wielkie koncerty, jednoczące w sobie prawie wszystkie stacje Ameryki: „National Broadcasting Company” i „Columbia Broadcasting”. Stacje główne łączą się całą siecią przewodów z poszczególnymi stacjami, należącymi do jednej z tych dwóch grup i otrzymują tą drogą swoje programy. O wielkości i potęgę takiego przedsiębiorstwa mówi sam fakt należenia do nich 95 stacji, kierowanych i zasilanych programami z jednego ośrodka, ogarniających olbrzymie przestrzenie od Montrealu (w Kanadzie) do Meksyku i od New-Yorku do San Francisco.

Nielatwą rzeczą jest zasilenie takiego olbrzymia programami, wypełniającymi czas od 7.30 rano do 2-jej w nocy. Jeżeli wziąć pod uwagę różnicę czasu pomiędzy wschodem i zachodem Ameryki, to na drugiej półkuli różnica można słuchać nieledwie całą dobę, bo kiedy o godz. 2-jej w nocy kończą swą pracę stacje nad Oceanem Spokojnym, to jeszcze do godz. 6 rano można słuchać muzyki, dochodzącej z Kalifornii.

Nielatwym było rozwiązanie tak skomplikowanej sprawy, jak nadawanie do tylu stacji programów. Umożliwił to fakt, że radiostacja amerykańska egzystuje dzięki szeroko rozwiniętej i świetnie opłaconej reklamie radiowej.

Firma wyrabiająca papierosy, zakupując w NBC godzinę, lub dwie specjalnego programu, starannie ułożonego z wielką agencją reklamową, oraz dyrekcją NBC transmitowanego, albo na wszystkie stacje, albo na pewną ich grupę w pewnych częściach kraju. W tym ostatnim wypadku pozostałe stacje trzeba zasilić innymi odpowiednimi programami. Ażeby sprostać temu zadaniu, trzeba było stworzyć nietylko ogromne kadry wykwalfikowanych pracowników, ale i skonstruować i wybudować ogromną aparaturę, umożliwiająca obsługiwanie od 50 do 100 stacji sześcioma, ba, nawet siedmioma programami równocześnie nadawanymi.

Odbywa się to w sposób następujący: Na pięć minut przed rozpoczęciem audycji, a więc, o godz. przypuszcz. 7.55, dyrektor programowy zgąda od kierownika technicznego próby audycji, dyżurny inżynier otwiera mikrofon i bada, czy ma dobre połączenie z odpowiednim studio i łączy je z dyrektorem oraz włącza kontrolując głośniki. Orkiestra zajmuje swe miejsca, kontroler muzyczny raz jeszcze sprawdza rozstawienie mikrofonów w stosunku do oddzielnych grup instrumentów.

Punktualnie o godz. 7 min. 59. sek. 30, speaker daje zapowiedź:

Tu National Broadcasting Company New-York!

O godz. 7 min. 59. sek. 35. drugi speaker naciska guzik i dodaje:

Stacja WABC New-York!

Równocześnie naciska drugi guzik, łączy się ze stacją krótkofalową i zapowiada:

Stacja W2XE New-York!

W tym samym czasie lokalne stacje uzupełniają zapowiedź, wymieniając nazwę własnej stacji. O godz. 7.59, 50 sek., w przeciągu 10-ciu sekund, to jest do godz. 8.00, dyrektor programu włącza studio, które ukończyło audycję i włącza studio, z którego ma iść audycja na wszystkie linie, łączące z poszczególnymi stacjami, równocześnie świetlnym sygnałem daje znak kapelmistrzowi. Za następnym sygnałem punktualnie o godz. 8.00 orkiestra zaczyna grać.

Osiągnięcie takiej punktualności wymaga bardzo skomplikowanego systemu sygnalizacji cyfrowej, oraz zegarowego, gdyż chodzi tutaj o dokładność co do sekundy.

Nie mniej skomplikowane i stojące na wysokim stopniu rozwoju są urządzenia w studiach nadawczych, gdzie telefony, mikrofony i sygnały świetlne wzajemnie się uzupełniają i stwarzają całość techniczną o najwyższej doskonałości.

Radio wileńskie

SRODA, DNIA 13 LIPCA 1932 R.

11.58: Sygnal czasu. 15.10: Program dzienny. 15.15: Muzyka francuska (płyty). 15.35: Konc. met. 15.40: Audycja dla dzieci z Warszawy. 16.05: Przegląd instrumentów solowych (płyty). 16.40: „Lipiec 1917 r. w Polsce” odczyt z Warszawy. 17.00: Koncert popularny. 18.00: Polów ryb i polowanie w Japonii, odczyt. 18.20: Muż. lekka. 19.15: Li tewski poradnik gospodarczy. 19.30: Prasowy dziennik radiowy. 19.45: „Ciotka Albonowa mówi” monolog humor. 20.00: Muzyka lekka. 20.35: Kwadrans literacki. 20.50: Pielat skrzypcowy I. Dubiskiej. 21.50: Komuni katy. 22.00: Muzyka taneczna. 22.25: Sympne arje operowe. (płyty). 22.40: Wiadomości sportowe. 22.50: Wiadomości sportowe.

Giełda warszawska

Z dnia 12 lipca 1932

WALUTY I DEWIZY.

Gdańsk 174,15 — 174,58 — 174,72.
 Holandia 360,05 — 360,95 — 359,85.
 Londyn 31,85 — 31,80 — 31,98 — 31,68.
 Nowy York kabeł 8,924 — 8,944 — 8,904.
 Paryż 35,04 — 35,13 — 34,95.
 Praga 26,39 — 26,45 — 16,33.
 Szwajcaria 173,95 — 174,38 — 173,52.
 Włochy 45,50 — 45,72 — 45,28. Berlin w obrotach prywatnych 211,80. Tendencja niejednolita.

PAPIERY PROCENTOWE:

Pożyczka budowl. 36,75 — 36,90. Inwestycyjna seryjna 97,50. 4 proc. kouwerysina 36 — 36,50. 4 proc. dolarowa 48 — 47,90 — 48,10. 7 proc. stabilizacyjna 48,44 — 48,29 i pół — 49,25. 8 proc. L. Z. BGK i BR, obl. BGK 94. Te same 7 proc. — 83,25. 4 i pół ziemskie 35,50 35. Tendencja mocna.

AKCJE:

Bank Polski 73 — 72,50. Cukier 18,50 — 20,25. Lilipol 12,25. Starachowice 7,25 — 8,50. 23,50. Tendencja mocna.

POZYCZKI POLSKIE W NOWYM YORKU:

Dolarowa 51. Dillonowska 52,50. Stabilizacyjna 47,25. Śląska 35,50.

Niebywale tanio ROWERY

polca „Uniwersal”
 Wilno, Wielka 21, tel. 12-83

Duży wybór płyt i patfonów.
 Wszelkie reperacje wykonuje się we własnych warsztatach.

ŚWIATOWEJ SŁAWY HERBATA LYONS' A

jest do nabycia we wszystkich pierwszorz. handlach kolonialnych.

Złote opakowanie łagodna
 Czerwone — cierpka

Państwowy Zakład badania żywności za Nr. 3813/28 stwierdził w mieszance Lyons'a chęćność naturalnych, szlachetnych gatunków herbaty.

Przedstawiciel na Polskę: Teofil Marzec, Warszawa, Mazowiecka 5.

FABRYKA I SKŁAD MEBLI W. WILENKIN I S-ka

Spółka z ogr. odp.
 Wilno, ul. Tatarska 20, dom własny. Istnieje od 1843.

Jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, łóżka nakłowane i angielskie, kredensy, stoły, szafy, biurka, krzesła dębowe i t.p. Ceny znacząco niższe.

GABINET Racjałnej kosmetyki leczniczej Wilno, Mickiewicza 31 m. 4. URODĘ

kobietą konserwuje, doskonali, odświeża, usuwa jej skazy i braki. Masaż kosmetyczny twarzy. Masaż ciała, elektryczny, wyszczuplający (panie). Natryski „Hormona” według prof. Spuhla. Wypładanie włosów, lupież, indywidualne dobowanie kosmetyków do każdej cery. Ostatnie zdobycze kosmetyki racjonalnej.

Codziennie od g. 10—8. W. Z. P.

NA FILMOWEJ TAŚMIE

HELIOS: Spór o sierżanta Griszę (w rolach głównych Chester Morris i Betty Compson). — Precz z północzszką! — (komedia).

Smutna historia sierżanta Griszę, która w powieści Stefana Zweiga jest oskarżeniem wojny i bezmyślnego okrucieństwa z. zw. rozkazów, ale która jednocześnie pokazuje, jak nawet w sercu wroga budzi się humanitaryzm — smutna ta historia została w filmie amerykańskim wypracowana w jakichś romans awanturackich, Romans ten ujawnia zupełnie ignorancję stosunków i środowiska, w którym się rozgrywa.

Na szczególną uwagę pod tym względem zasługuje owa kryjówka leśna dozrtererów rosyjskich, którymi przewodzi śliczna uczona kobieta, imieniem Maria (Betty Compson). Pokochała ona tragicznego Griszę (Chester Morris), i dlatego jako ilustrację muzyczną słyszymy w tym momencie *Polkę ty mienią!* — Złaje się, że do tej melodii redukuje się cała znajomość Rosji.

Techniczny film nie wnosi mił nowego. Jeden tylko efekt interesujący: moment wiązania oczu Griszę przed egzekucją, gdy czarna chusta przesłania ekran. (Ale to moment ciężki i przynębiający).

Druga część programu wypełnia komedia *Precz z północzszką*, którą dyrektorka nazwała w podtytułach pikantną komedią muzyczną. Jest to stuprocentowa bzdura, w której wolaż śpiewają i tańczą a w wolnych od śpiewu i tańca chwilach wykradają sobie czeki i listy. Pikantna nie jest ani trochę — to tylko dyrektorka przez pochiebstwo tak ją nazwała. Może pikantna w tem imięm znaczeniu: łowaskowa, nawet całkiem kwaśna i niestrawna.

Podaje się do wiadomości, że w majątku Landwarów sprzedają się działki letniskowe położone w miejscowości terenowo urozmaiconej pomiędzy stacją kolejową i jeziorem z przeznaczoną dla ogólnego użytku publiczności plażą z piaszczystym dogodnym dla kąpiei brzegiem.

Wiadomości udziela administracja majątku

Landwarów
 Pierwsza Wileńska Spółka Parcelacyjna
 WILNO, MICKIEWICZA 4.

KUPNO I SPRZEDAŻ
 Posady
 Gospodni — kucharka
 potrzebna na wyjazd. Bez powyższych świadectw nie zgłaszać się Wileńska 32—5 od 3—4.

Polecana przez Tow. Św. Wileńskiego rodzina, składająca się z matki suchochoty, ojca bezrobotnego i trojga wlat (czwórka) w wieku 7, 10, 12 i 15 lat. Wzrost i zdrowie doskonałe. Prosi o pomoc w odlezy lub groszach Ofiarę dla rodziny B. — przyjmijcie Administracja „Słowa”.

Zguby
 Dnia 11 lipca b. r. przepadł się pies wilk maści jasno szarej z kagańcem i obrozą na szyi, jest do odebrania do dn. 16 b. c. w. chowicie. — przyszkuję m. za zwrotem koszt-pr. Kowalski Jan. — ogłoszenia i u. Bystrzycka 11.

Wielki pies, który był w posiadaniu właściciela, który został zgubiony, jest do odebrania do dn. 16 b. c. w. chowicie. — przyszkuję m. za zwrotem koszt-pr. Kowalski Jan. — ogłoszenia i u. Bystrzycka 11.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Wielki film sensacyjny kryminalny! Bertini i brojez Elzy Temary. Niestychnące napięcie. Będzie groźny sceny katastrofy sam lotowej. Film ten miał kolosalne powodzenie we wszystkich stolic. świat. Nad progr.: Rew. dodatki dźwiękowe. NA SCENIE: występ fenomenalnego jasno-widzącego Władzia Zwirlicza. W programie odgadywanie myśli, trafne odpowiedzi na pytania i t. p. Nie patrząc na wielkie koszty ceny znizone: balkon od 25 gr., parter 15 gr., 10 gr. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10, 15, w dni świąteczne i soboty o godz. 2.

Dźwiękowe Kino

„HELIOS”
 Dźwiękowe kino
 HOLLYWOOD